

A Pia Naber. eind deze maand voor het eerst op de planken in Heerlen. foto Sanne Linssen

HEERLEN

Pia Naber, cabaretière met beleid

Is het een consultant met ADHD? Is het een diepgravende cabaretière? Of een vrouw die haar roeping als psychologe gemist heeft? Nee, het is Pia Naber. Op zoek naar het kruispunt van beleids- en organisatiewetenschappen en de zothed van de mens. Eind deze maand voor het eerst in Heerlen op de planken.

DOOR JEROEN GEERTS

Wie Pia Naber in het dagelijks leven tegenkomt, zou kunnen denken dat de 27-jarige in Tilburg wonende en in Heerlen werkende Rotterdamse, bol staat van de ADHD. Haar rode krullen dansen op een stortvloed van hardop filosoferen, schreeuwerige typetjes, maatschappij-kritische betogen en de hectiek van haar eigen bestaan. Want meermaals in de week reist ze met haar attachekoffer vol muffige dossiers van Heerlen, via Tilburg, ook nog eens door naar Amsterdam om daar op de planken te gaan staan. “Nee hoor, ik heb geen ADHD”, ratelt ze sneller dan je het kan lezen. Met een glimlach: “Ik ben niet manisch.” Pia Naber doet de Tsjakka-methode van Emile Ratelband verbleken. Al drie jaar als consultant en procesbegeleider bij het Heerlense

Lex (*Learning By Experience*) waar ze hoge bedrijfspiepen meesleurt in een wervelwind van zelfbeschouwende sketches. Ook al moet het met de methode die Youp van 't Hek loslaat op zijn toeschouwers op de eerste rij; zelfs de meest stugge, humorloze directeur zal ze meekrijgen. In haar parallelle, tweede leven als cabaretière doet ze exact hetzelfde. Het laat dus geen twijfel dat het de waarheid is: “Op het podium ben ik gewoon mezelf.”

Kiezen? Nee, ze kan niet kiezen. Ze wil ook helemaal niet kiezen. “Ik heb heel veel energie om te zetten”, weet Naber. Cabaret heeft altijd al in haar gezeten. “Maar ik werd opgevoed met het idee dat daar geen

droog brood in te verdienen is.” En dus koos ze voor een studie beleids- en organisatiewetenschappen. Kwam uiteindelijk ook in die branche te werken. Maar de zothed van de mens is haar altijd blijven achtervolgen. Naast haar studie ging ze bij een amateurgroep in Tilburg. Stortte zich op de kleinkunst. Ging naar Australië om af te studeren, maar deed tegelijkertijd theaterworkshops. “De combinatie vind ik geweldig.”

Uitvergroete typetjes en absurde situatieschetsen maken haar trainingen extra confronterend. Van de andere kant neemt ze de psychische kronkels die de sessies bij Lex aan het daglicht brengen, mee naar het podium. Met haar tweede

volwaardige programma *Therapia* - waarmee ze net niet doordrong tot het Leids cabaretfestival - zet de psychologen-dochter haar zoektocht buiten werktijd voort. Zich verbazend over de menselijke reactie op kwesties in de wereld. “Het programma verandert met de dag. Als een krant. Ik heb een hekel aan vaste structuur. Stel je voor: anders zou ik nog teksten uit mijn hoofd moeten gaan leren. Kom nou.”

Naber is niet moralistisch, maar heeft wel scherpe randjes. “Lachen is absoluut de bedoeling, hoewel ik zeker geen stand-up comedy breng”, maar mensen aan het denken zetten, is een net zo hoog doel. “Daarom is het ook he-

lemaal niet erg als mensen sommige scènes niet begrijpen.” Toch verkiest Naber uiteindelijk het blootleggen van de zothed van de mens als doel van haar theater, boven de psychologie. “Ik zou boeiend willen zijn”, zegt Pia Naber over haar persoonlijke doelen in beide werksituaties. “Uniek, verrassend, patroononderbrekend.” Scheidslijnen tussen werken bij Lex, het podium en haar prive-leven lijken er niet te zijn. “Soms vraag ik me wel eens af wat ik er eigenlijk mee opschiet, met mijn drukke bestaan. Wat het nut is van alles wat ik doe. Wat mijn nut is.” Een dromerige blik: “Ik ben er nog niet helemaal uit.”

Therapia is op zondag 29 mei te zien in TheaterLexor PiaNabers compagnon Hennie Koeken brengt die dag tevens In Verwachtingen. Voor kaartjes: 045-5722072.